

AFRIKA LIGT OP DE NOORDPOOL

Bezetting:

Send home: Message stem of Vincent vervormd

Receive home: Message stem

Receive home: normale stem

Eboko: Jean Biampata

Nr. 15: Vincent

ZENDERGELUIDEN

Send home:

Send home:

Date: 27-09-2030

Place indication: Arctis, Northpole, 89 degrees north

Groundtemperature: minus 25 degrees Celcius

Crew: number 15 and number 4, section Liga North

Airplane Type: "Norge"

Order: Inspection of the Northpole-sea and the Northpolderoute

Report: 30-09-27 daylight. Discovered on our dayly control flight a strange object on a huge floating ice-floe. A kind of hill.

Interactive magnetic feedback-system on object: positive

Bio-search: negative

Laser find: input old american and russian observatory stations from 1950: negative

Object casting: positive

Plan 34, objectresearch, range: unknown set-up

Personal observation:

Na meerdere vergeefse pogingen het vliegtuig te laten landen op de ijsschots konden we met hulp van de automatische piloot de remweg verkorten en de "Norge" tot stilstand brengen. De heuvel, donkerbruin gestreept, kan geen pingo zijn omdat het zich op het zee-ijs bevindt. Het lijkt op een iglo van de Inuits. De geografische positie alsook de kleur is verdacht.

Send Home: Request consent to open iglo

Receive home:

Receive home: Open iglo, follow protectionplan B. Number 4 stays outside, refuge garanty. Report within 15 minutes, direct stay-on-view.

Send home:

Send home: Understood.

Personal observation:

Omdat er geen ingang viel te ontdekken (waarschijnlijk dichtgevroren) hebben we het object met laserkanon geopend. Op stemsignaal (roepen) kreeg ik, nummer 15 geen antwoord en ben ik het object binnengetreden. Geen levenstekens.

De bruine kleur van de iglo is het resultaat van het feit dat de iglo, het is een iglo, niet alleen van ijs maar ook van twijgen is gebouwd. (Scan boomsoort: Landolphia Owariensis, rubberliaan. Land: omgeving rivier Congo). In iglo verschillende objecten waargenomen.

Send home: Perform image scan?

Receive home:

Receive home: Yes, send immediately

Send home:

Send home: Understood.

Picture-view and text-attachment.....(ZENDERGELUIDEN).....send.

2 jassen, grijs, etiket: winkel Verbeek, Nieuw Antwerpen

1 jas, Gore-tex, geen etiket

1 muts, Afrikaans model, groen, met gouddraad bestikt

1 slaapzak, kunstvezel-vulling

1 Iso-mat

1 kooktoestel, merk "Trangia", Zweden

Verder verschillende waterflessen en bidels, persoonlijke benodigdheden zoals tandenborstel aanwezig.

Medicijnen: zout- en kooltabletten, vitaminepreparaten, wondontsmettingsmiddel, verbandspullen

3 stukken natuurrubber, vorm niet duidelijk

1 Levitron

Personal observation:

De iglo werd voor het verlaten opgeruimd. De bewoner wilde blijkbaar niet terugkomen. Een menselijk lichaam is niet aanwezig. Bij het openen van de slaapzak ontdekte ik een laptop, merk Shelf, registratie nummer 63894. De voltagepacks zijn in orde.

Send home: Data flow from laptop to "Norge"?

Receive home:

Receive home: Ja, to direct home, filename "rubber", no data flow to "Norge" computer. Line protection 3.

Send home:

Send home: Understood.

EIND ZENDERGELUIDEN
GELUID TOETSENBORD COMPUTER

Receive home: (normale stem)

Filename: Rubber

Homeadress: Shelf, registration number 63894

Owner: Eboko, familyname unknown, meaning hippopotamus,

Born: 21-6-1970 in Zaïre, (EU-history Belgian Congo)
Town: Makanza, (EU-history Nouvelle Anvers, New Antwerp)
Equator district, (EU-history province Equator)
Near Congo river: about 800 kilometers to Kinshasa, (EU-history Leopoldville)
Origin parents: unknown
Tribe: Libindza
Punishment record: none
Registration: fingerprint, see laptop
Profession: works on rubber plantation

FADE OUT ZENDERGELUIDEN
F.I. MUZIEK
GELUID TOETSENBORD COMPUTER

Filename: Rubber
Date: 27-9-2030
Textfile: Afrika is on the Northpole, by Eboko
Date: 15-6-2030
Open: Page 1

Eboko:
Eerste inkerving, het verlaten (1970-1999)

Het zal bij de lezer vreemd overkomen dat ik hem moet vertellen dat Afrika op de Noordpool ligt. Waarom juist Afrika, continent in ontwikkelingsstadium 3? Waarom op de Noordpool, waarvan na de verovering alleen nog het eeuwige ijs en de ijsberen in de annalen zijn overgebleven?

Maar ja, dat was toen. We bevinden ons nu in het jaar 2029 en mijn verhaal gaat terug naar het jaar 1999, de befaamde overgang naar het nieuwe millenium. Het jaar waarin wereldwijd de onrust te voelen was en het jaar waarin alles begon.

Mijn afkomst:

Deze vraag zal ik niet beantwoorden. Omdat ik noch in het vaarwater van kritische Afrika-journalisten noch in dat van minderheidsfanatici wil komen. Vast staat dat ik deze regels nooit had kunnen schrijven als ik niet in Makanza had leren lezen en me niet met zovele (ook Europese) gedachten had kunnen bezighouden. Dit bezorgde mij een blik tot ver buiten Makanza. Ik was groot en stevig gebouwd. Mijn ouders hadden me niet voor niets Eboko, nijlpaard, genoemd. Ik leefde aan de Congo rivier en in mijn vrije tijd, bij 35 a 40 graden hitte, was de rivier, waarin ik zwom en viste, mijn enige tijdverdrijf en troost. Hier kon ik me uitleven en had ik de ruimte om me dingen af te vragen: Waarheen zou de rivier stromen of waar kwam hij vandaan?

Ik was 29 jaar toen alles gebeurde. Toch moet ik zeggen dat mijn jeugd niet bijzonder rooskleurig was. Sinds de onafhankelijkheid van 1960 was mijn land overvallen door verschillende burgeroorlogen en hongersnoden. Een ramp, het leven was slecht, daarbij zwijg ik over andere plagen die ons land bedreigden. Eerst Mobutu en in 1999 de dreiging uit Ruanda, Burundi, Uganda en andere landen. Ik was het zat.

Zoals ook mijn ouders, grootouders en overgrootouders werkte ik op een van de laatste rubberplantages in het gebied dat vroeger toebehoorde aan de belgische handelsmaatschappij "Anversoise" of "Mogala", in het Lomami-Aruwimi district. Ook

ik sneed kerven in de bast van de liaan om het rubbersap te tappen, dat ik daarna opving in een schaal. Omdat de betaling slecht was, palmolie productie was toen lucratiever, hakten we vaak meerdere lianen tot klein stukjes om zo meer sap te kunnen verzamelen.

Mijn leven was getatoeëerd. De snijwonden in mijn huid, veroorzaakt door het uitschieten van mijn mes, de inkepingen in de bast van de liaan, begeleidden mijn weg door het oerwoud. Intarsia, ingekerfde wegen. Ik was getekend door het leven, door mijn land gekenschetst.

INTERVIEW MET DANIEL VANGROENWEGHE MUZIEK PYGMEEën

Het was toentertijd makkelijk om naar buiten te kijken. Eenvoudiger om in dromen te vervallen, te vergeten, om zo het alledaagse bestaan dragelijker te maken. Zoals gezegd, de naam Nieuw Antwerpen alleen al gaf me de mogelijkheid om in gedachten stil te staan bij Europa. Vlaanderen met zijn grachten en bedrijven, de Beurs in Antwerpen met de Afrikaanse diamanten die bij ons onder niet te beschrijven omstandigheden werden gedolven.

Mijn fantasieën in het oneindige laten uitdijen. Als diamantsmokkelaar bijvoorbeeld, in een grote auto door de straten van Leopoldstad, of als fijne Vlaamse heer de Congo doorkruisen met een groot schip, om van de rubberplantages het rode, bloederige, kleverige goud te halen dat aan de vingers blijft kleven.

Ik had meerdere boeken over België en ook Holland gelezen en mij fascineerde steeds weer hoe zulke kleine landen zoveel rijkdommen hadden kunnen vergaren en hadden kunnen behouden tot op de dag van vandaag. Ik begreep het wel. De Westindische Compagnie bijvoorbeeld, de boeren die Zuidafrika veroverden. De Belgische kolonisten met hun SAB (Société Anonyme Belge) en de ABIR, de Anglo-Belgian-Indian Rubber Company. Deze verdeelden hun posten over ons land om de rubber te oogsten. Alsof onze landkaart een servet was waarmee ze hun plakkerige monden konden afvegen om daarna nog armere landen van hún grondstoffen te kunnen beroven. Deze landen maakten al deze welvaart, hún welvaart, mogelijk. En daarbij wilde men natuurlijk ook anoniem blijven, Société Anonyme Belge.

Maar ergens had ik toch ook een soort respect voor hun avontuurlijke geest. Dan bedoel ik niet alleen de financiële verlokkingen, maar meer de zucht naar het bewust worden van het onbekende, wat men toch eerst moet hebben om naar het ongewisse te kunnen vertrekken.

F.I. MUZIEK

Ik geloof dat het mij juist ging om het weggaan, het vertrekken en om het achterlaten van alles wat mij bedrukte. Ik wilde mijn noodlot, dat ik, Eboko, het lot had getrokken om in Makanza te worden geboren en te moeten sterven, niet accepteren. Hier wachtte mij een ingekerfd leven dat me, hoe meer ik er over ging nadenken, niet levenswaardig leek.

Ik wilde zelf mijn lot bepalen. Ik wilde het ingekerfde wegenpatroon op de landkaart van mijn huid niet verder laten verdichten. Mijn huid, door de Congo gewaarmerkt.

Mijn prachtige land, waarvan ik hield. Van jongs af aan had ik de liederen beluisterd die verhaalden over de geschiedenis van mijn voorouders.

MUZIEK

Tekst met send home zendergeluiden samen

Ik had met mijn weggaan ook iets op te geven. Mijn cultuur, mijn familie en mijn vrienden. Want ik wist dat iedere winst ook een verlies betekent, dat iedere druppel rubber een litteken achterlaat. Tegelijkertijd was me ook duidelijk dat weggaan een vlucht kon zijn voor dat wat men in Makanza had, niet had en ook nooit zou zullen bezitten. Het was te simpel dit alleen terug te voeren op het materiële. Hoewel het beeld van de diamantsmokkelaar of de rubberuitbouter me natuurlijk een rijkdom voortoverde die me toen niet alleen een na te streven, Belgisch levensdoel scheen.

ZENDERGELUIDEN

Send home:

Send home: Received complete transfer file "Rubber"?

Receive home:

Receive home: All all right. An African from Zaïre, named Eboko probable died on the ice. Trivial, not worth mentioning, private drama.

Send home:

Send home: Request consent flight.

Receive home:

Receive home: Yes, continue Control Flight, 30-9-27, daylight.

Send home:

Send home: Understood. Number 15 and number 4, message off.

ZENDERGELUIDEN F.O.

GELUID TOETSENBORD COMPUTER

Receive home: (normale stem)

Filename: Rubber

Date: 27-9-2030

Textfile: Afrika is on the Northpole by Eboko

Date: 16-6-2030

Continue: Page 7

Eboko:

Tweede inkerving , het Noorden

Ik bezat niets en daarom had ik een vrijruimte in mijn hoofd die onderdak bood aan een onderzoekende geest om, zoals gezegd, naar buiten te kijken. Verder weg, naar dat wat nog moest komen en misschien daarom ook kwam.

Dus ik had iets wat niemand mij kon afnemen.

Bij een leeftijd van 29 gaat het echter om “hebben” en (goed of niet goed), dat was ook wat ik op de televisie te zien kreeg. Ik zag Afrikaanse hutten onder palmbomen op het ijs staan. Ernaast een zwarte man, mijn broeder, spaarzaam gekleed, lachend, onverzettelijk de kou trotserend alsof hij die helemaal niet voelde. Alsof hij hier al altijd was geweest of eindelijk was teruggekeerd naar zijn land van het eeuwige ijs, het land dat hij zo goed kende. Hij kauwde ononderbroken op kauwgom, gummi, rubber. Het ging hem goed. Zorgeloos met frisse, verfrissende adem.

Deze zwarte huid op deze witte grond herinnerde me aan de Inuit verhalen over raven (corvus corax) en ijsduikers (Gavia immer). Allebei wilden ze een zwart kleed. Maar nadat de ijsduiker de raaf had ingewreven met pek en lampenolie, wilde de ijsduiker toch liever niet zwart zijn en daarom is de raaf een van de weinige dieren op de Noordpool die een zwart kleed draagt.

Mijn zwarte broeder, de raaf. Hij was boven alles verheven en kon zich boven alles verheffen. Ach, kon ik met hem mee, naar hem toe vliegen. Want hij kon overwinteren, hij volgde het spoor van de ijsbeer, hij was jager en wachter tegelijk.

Dit bruin en groen van bomen en hutten, die scherp in het oneindige wit van het vaste water, het ijs, waren ingekerfd. Eretekens van een voorbije of toekomstige wereld.

Dit zwart, deze bruine aarde op witte grond.

Vaste vormen van vergankelijke materialen.

Ik heb iets wat niemand mij kan afnemen.

Nu heeft dit alles nog niets met de Noordpool, preciezer gezegd met Arctica, het Noordpoolgebied te maken, behalve dat je eerst de witte vlek op de landkaart moet zien te vinden die je wilt veroveren. Zeker, alles was al ontdekt.

Vliegtuigen hadden onderzoekers naar de meest afgelegen plekken op de aardbol gevlogen. De sneeuw op de bergtoppen was door de voetstappen van onvermoeibare zoekenden doorwoeld. Het zand in de woestijnen was doorploegd door expedities. Toch leek het alsof de witte plekken op de landkaart die de Noordpool en de Zuidpool voorstelden niet alleen een geologische beschrijving waren van de ijsvlakte die deze archipellen bedekten. Alsof nog nooit schepen de Noordpoolzee hadden doorkruist, alsof nog nooit hondensleeën over de Arctica waren getrokken.

Ik was me ervan bewust dat dit natuurlijk alleen mijn hersenspindel was, want Reinhold Messner had als nummer zoveel de Zuidpool bereikt en na de Noormannen, (de Vikingers, Erik de Rode) rukte ook in 1895 Fridtjof Nansen op met skiërs tot de 86.ste graad en 4 minuten.

In april 1909 plantte bij 30 graden onder nul Robert E. Peary (of was het Fredrick A. Cook?), zijn vlag op de punt van de Noordpool.

Of was het de Noor Roald Amundsen in plaats van Richard Byrd die op 12 mei 1926 als eerste met een vliegtuig de Noordpool vond?

Al vanaf 1925 werden zo veel vliegtuigen naar de ijswoestijn van het Noorden gestuurd dat het wit op de landkaart niet meer het wit kon zijn dat vroeger onbekende gebieden markeerde, maar alleen nog maar de beschrijving van het ijs. Omringd door bruine randen van bergen of eilanden die op zijn minst aanduiden dat beide archipellen op aarde, op onze planeet liggen.

Maar dat bevredigde me niet. Vast stond dat de menselijke indringers alleen maar nieuwe lijnen hadden getrokken. Met hun vliegtuigen alleen nieuwe luchtstrepen in het blauw van de hemel achterlieten. Alleen nieuwe graven met hun ijsbrekers hadden opengereten, als bewijs van hun aanwezigheid.

Maar waren ijs en lucht niet van vergankelijke aard? Zouden deze strepen niet alleen als dwarsverbindingen moeten fungeren om het net van breedte- en lengtegraden met elkaar te verbinden?

Waren deze wiskundige afmetingen enkel bedachte hulpmiddelen, visionaire hoekpunten, voor de mens noodzakelijke oriënteringsmiddelen om verder te komen, verder en verder, naar een oord dat hij nooit zou kunnen bereiken?

Daarom had ook Mitsuro Oba op zijn 1.730 kilometer lange reis over de Noordelijke Ijszee bij 45 graden onder nul, op 3 mei 1997 de geografische Noordpool op 9 kilometer na gemist.

Daarom dus voer in de zomer van 1958 de Amerikaanse atoom-onderzeeër "Nautilus" onder het ijs voorbij aan de Noordpool.

Daarom kon in 1977 de atoom aangedreven Russische ijsbreker "Artika" alleen met buigen en breken, dus met dwang, de Noordpool bereiken en dat met atoomenergie, waarvan ik pas later hoorde dat het delen van de noordelijke landen had vervuild.

Maar wij leven op de aardefiguur Geoïde, een gecompliceerd geometrisch lichaam, dat met een snelheid van 20,1 kilometer per seconde door de ruimte jaagt.

Wij leven op een planeet welke het punt Makanza met een snelheid van meer dan 1.600 kilometer per uur om de aardas laat draaien.

Wij leven op een niet volmaakte kogel in de vorm van een elipsoïde daar de ter hoogte van de equator liggende as rond 21 kilometer langer, de Noordpool 10 meter hoger en de Zuidpool 31 meter dieper is.

Dáárom was het de Noordpool die zich als een heuvel uit de aarde omhoog welfde. Mijn podium waarop ik eindelijk oneindig over de wereld kon kijken.

Beide polen hadden al vaak laten weten dat hun positie niet met meetbare constanten was te fixeren. En dus was het ook niet mogelijk om steeds weer precies dezelfde lijnen in precies hetzelfde ijs te maken, ijs dat niet meer bestond? Het ijs zal mijn littekens verkoelen, mijn inkervingen vervagen want stroomde niet juist toentertijd bij iedere expeditie het ijs en liet het alleen de tekenen van vergankelijkheid achter?

Deze vragen hielden me bezig en het fascineerde me om op de landkaart van de Noordelijke Zee te lezen dat er een ontoegankelijkheidspool, een geografische en een magnetische pool bestaan. Polen die men niet kan bereiken en dus nooit mag en zal bereiken. De magnetische pool beweegt. In 1990 lag hij voor de Westkust van Bathurst Island in de Canadese Northwest Territories, krap 1.290 kilometer ten noordwesten van de Hudson Bay, 76 graden, 6 minuten noord en 100 graden west. Al in 1996 bevond hij zich op 79 graden, 4 minuten noord en 105 graden, 8 minuten west.

We leven op een reusachtige magneet die in oneindige aardmagnetische variaties de plaats van de polen laat veranderen en de veldrichting van het kompas "ad absurdum" voert. Ik wilde met de polen meetrekken, niet vast, altijd in beweging, als een

dansende kompasnaald wilde ik in de kleine stroomkringen nabij de Noordpool zwemmen.

In mijn verhitte dromen zag ik Antarctica en Arctica liggen en het viel me op dat ze op de een of andere manier, zoals twee tegenstrijdige broers (en dat bedoel ik niet op grond van hun positie), wederkerig bij elkaar hoorden.

Antarctica, ijs op vast land en de Arctica, ijs op water, een zee. Onbestemd, dat zich alleen door ijs tot iets kon ontwikkelen, wat men vast kan noemen. Maar niets was altijd blijvend, niets vast. Alles was vloeiend, vergankelijk, in een voortdurende onbestendige vloed.

In gestage zichtbare verandering vervormden de ijsblokken en ijseilanden.

Voor mij, een wit land dat zijn geheimen nooit prijs zou geven. Dat alleen door de omcirkeling van eilanden en continenten als iets definieerbaar te begrijpen was, maar nimmer grijpbaar zou zijn. Vergeleek ik op grond van deze verbanden Antarctica en Arctica met elkaar, dan viel mijn voorkeur toch weer op Arctica. Alsof mijn droom realiteit was geworden, alsof juist daarom Antarctica te aards, te bedacht en daarmee te dichtbij was. Maar juist de verte, welke mij als een magneet aantrok en niet meer losliet, die zou het moeten zijn dat mijn latere handelen zou bepalen.

Dit zwart, deze bruine aarde op witte grond.

Vaste vormen van vergankelijke materialen.

Dus had ik iets wat niemand mij kon afnemen.

Ik vermoedde dat vroeger op mijn breedtegraad, de equator, ooit de Noordpool heeft gelegen. Ik wilde terugkeren naar wat nu zo ververwijderd lag, mijn land, mijn oorsprong.

500 Miljoen jaar geleden was er een ander aardmagnetisme.

De magnetische Noordpool lag in het oostelijk deel van de Pacific, ten zuiden van Hawaï.

170 Miljoen jaar geleden lag de Noordpool in Siberië.

90 Miljoen jaar geleden kwamen er temperaturen op de Noordpool voor als nu in Zaïre. Dat duurde toen 6 miljoen jaar.

15 Miljoen jaar geleden verplaatste de Noordpool zich meermaals.

De magnetische pool, hij zal verder bewegen. Al weer 60 centimeter in de richting van West-Canada, steeds sneller. Want we hebben het water in stuwmeren gevangen. Het water dat normalerwijze in de zee zou zijn gestroomd en zich in de richting van de equator zou hebben verdeeld. We bouwen steeds weer nieuwe, kunstmatige, waterreservoirs, steeds sneller.

Dan zal de rotatie van de aarde zich verder gaan veranderen, de aardas zich verplaatsen, de reis van de Noordpool zich voortzetten, steeds sneller. Ik zal de Noordpool ontmoeten, wij allebij, steeds verder, sneller.

De snelheid zal de globe in zijn draaiingsas versnellen en de tijd verder verkorten. In 40 jaar een 8 miljoenste van een seconde. Snelheid verkort de tijd die ons materiëel bestaan begrenst. Had niet al in 1830 de Noordpoolonderzoeker John Franklin dit begrepen? Menselijke vooruitgang gebaseerd op snelheid en traagheid verhoogt de efficiëntie van het denken.

Door het broeikaseffect smelten jaarlijks 7 miljard ton ijs en verwarmen de zeeën zich door toename van kooldioxide en afbraak van de ozonlaag. Sinds de laatste 100 jaar met 0.5 graden, sinds 1999 met 2 graden.

Het waterpeil zal stijgen,
het waterpeil zal dalen.

Maar niet op de Noordpool, omdat er geen landoppervlakte is en het ijs in zee zwemt en alleen het water massa inneemt.

Verwarmt de koude, droge lucht boven Arctica dan kan ze meer vochtigheid opnemen, meer neerslag, meer sneeuwval, de Noordpool zal me de weg wijzen.

Ik zal hem vinden.

MUZIEK

GELUID TOETSENBORD COMPUTER

Receive home: (normale stem)

Filename: Rubber

Date: 27-9-2030

Textfile: Afrika is on the Northpole by Eboko

Date: 17-6-2030

Continue: Page 12

Eboko:

Derde inkerving, de reis (12-8-1999 tot 4-11-1999)

Op de dag ná de totale zonsverduistering zou mijn reis beginnen. Ik had maar weinig meegenomen. Normale reisbenodigdheden maar ook een met gouddraad bestikte muts die ik van mijn vader had gekregen op mijn 18e verjaardag. Er was toen een groot familiefeest. Van heinde en verre kwamen familieleden en dansten.

MUZIEK

In mijn tas bevond zich ook nog een bundel twijgen van de rubberliaan, die ikzelf had gekapt en 3 kleine, door de Compagnie gedroogde stukken rubber. Dit moest mij herinneren aan mijn plantagetijd.

In Makanza stapte ik op een kotter die de Congo afvoer richting Kinshasa, het vroegere Leopoldstad. Na een kort verblijf daar pakte ik het veer over de Congorivier naar Brazaville en van daaruit nam ik de trein naar de havenplaats Pointe Noire, de zwarte punt. Nadat ik een visum voor Europa had bemachtigd, het maakte mij niet uit of het via de legale kanalen ging, vond ik een Liberiaanse vrachtboot waarop ik meevoer langs El Hierro, de andere Canarische eilanden en vervolgens langs de Atlantische kust, richting noorden.

Alhoewel ik me had voorgenomen een tussenstop te maken om Vlaanderen te bezoeken, (ik wilde mijn dromen weleens zien), had ik daarvoor geen tijd en dan niet in de letterlijke zin. Ik wilde mezelf meer tijd, meer traagheid gunnen maar dáár waar het op zijn plaats was en dan het liefst in de buurt van het ijs.

De vrachtboot voer naar Göteborg, naar Zweden, naar het land van de Vikingen. Ik was blij, ik naderde mijn einddoel, sloeg Zuid- en Midden Europa over en was direct

in een noordelijk land. Zo kon ik wennen aan het noorden, wat dat ook mocht betekenen.

De tijd op de boot verging snel. Vaak vlogen er meeuwen met ons mee. Zij deden me denken aan de zwarte raven. Het leek alsof ik werd afgehaald en begeleid. Ik luisterde veel naar muziek, Afro-Euro versneden muziek, wereldmuziek noemde men dat toen. Ander soort kolonialisme, uitverkoop van de Europese cultuur of Afrikaans kolonialisme van Europa. De wereld was al zeer klein geworden, dacht ik bij mezelf. De muziek kon nog over de grenzen vliegen die zo langzamerhand werden gesloten.

In mijn bagage zat ook nog een trage computer, 350 Khz met starre internetbeelden. Netten waarop men kon surfen, ik dacht toen sportief en begreep nu wel dat de tijd van kauwgum, met open mond kauwend als symbool voor vrijheid, behoorlijk reclame nodig had.

MUZIEK

Op de vrachtboot leerde ik een Finse matroos kennen, Jermi uit Tampere. Hij vertelde me veel over de mensen van het noorden, de Samen of Lappen, de Joiks, hun liederen, de rendieren en over sterke drank waarmee men de lange duisternis van de winterdagen kon verkorten. Waarom korter maken dacht ik, nu kon men toch de tijd verlengen, genieten van de lange, zwarte nachten?
Dit zwart op witte grond.

MUZIEK (Joiks)

Mijn nieuwsgierigheid was gewekt en daarom viel het me niet moeilijk om 22 dagen na mijn vertrek uit Pointe Noire, samen met Jermi én in het bezit van een retourkaartje voor Helsinki, in Göteborg over te stappen op een veerboot over de Oostzee. Van Helsinki voeren we naar Tampere. Van daaruit reisde ik door het land van de Samen (met hun taal "sapmi") naar de Noordkaap.

Voor het eerst in mijn leven werd ik beschenen door het bijzondere noorderlicht, licht dat niet leek te doven. Er bestond tijd zonder uren en dagen. Alhoewel de echte midzomernacht (20 mei tot 23 juli) voorbij was en ook de zonloze winter pas eind november zou beginnen, was juist dit schemergebied mateloos, mijn oriëntatie op de een of andere manier uitgeschakeld. Was dit al de ruimte zonder tijd?
Ik zweefde nog niet, voelde me wel lichter worden tot dat donderende rendierhoeven me terughaalden.

Er ontstond een ongelooflijk beving als de enorme kudde rendieren zich in beweging zetten. Dit gedreun in mijn hoofd dat het begin van de winter aankondigde, (de Samen dreven hun kudden van de kust terug landinwaarts), en de daarop volgende stilte, maakte dat ik na dit oorverdovende lawaai makkelijk in het oneindige niets van de witte ruis kon vallen. Een mogelijkheid om meer en meer afstand te nemen van de dagelijkse reisbeslommeringen.

Voor het in eerst in mijn leven had ik het echt koud, dus kocht ik in het door meren omgeven stadje Kuopio, mijn eerste Gore-tex jas. Gevoerd, waterdicht, ademings-aktief. Een oude Samen die met het woord "Duodji" zijn handwerk op straat aanbood, vertelde me dat Finland wel 180.000 meren heeft. Maar ik zal altijd aan Kuopio terugdenken omdat op een heuvel buiten het plaatsje, een grote uitkijktoren met draaiend café was.

Dejá vue: het was de Noordpool die zich als een heuvel uit de aardbol welfde, mijn podium van waar ik eindelijk oneindig over de aarde kon kijken. Met het uitkijkpunt dat, net als de aarde om zijn as draaide, steeds sneller, verankerde ik mijn droombeelden. Het was een wijzende voorbode.

Voor het eerst in mijn leven zag ik een man vliegen. In de buurt van de uitkijktoren was een springschans, speciaal voor het zomerseizoen. Hij vloog ver, naar beneden, 50, 60 meter. Met zijn armen naar achteren gespreid vloog hij als een zwarte vogel door de vanuit het meer opstijgende natte nevel. Ik rook de Noordpoolzee en zag mijn zwarte broeder wegzweven op de luchtstromen.

Daarna ging het verder in de richting Rovaniemi en het Inarrijarvi-meer. Weelderige vegetatie, kaarsrechte wegen, het overschrijden van de noordelijke Poolcirkel. In mijn reisgids las ik dat een reiziger altijd een kompas moet meenemen. Mijn kompasnaald wilde echter niet dansen. Zouden ook deze lijnen niet alleen als dwarsstrepen dienen om het net van lengte- en breedtegraden met elkaar te verbinden? Iedere oriëntatie hier was al doelloos. Steeds weer nieuwe meren, water dat tussen 15 november en 11 juni de landmassa vergroot met het witte ijs. Verder, sneller.

-----MUZIEK

Toen, op 12 oktober 1999, precies 2 maanden na mijn vertrek uit Makanza bevond ik me op de Noordkaap, op het eiland Magerøya, 71 graden, 10 minuten, 21 seconden N, noord. In Honningsvåg had ik me aangesloten bij een Duits reisgezelschap en zo kwam ik in het bezit van een Duitsstalig certificaat met de volgende tekst:

"Hiermit wird bestätigt, daß Eboko auf der Reise durch das Land der Mitternachts-sonne heute das Nordkapp, Europas nördlichsten Punkt, besucht hat."

De middernachtszon die op het document te zien was, roodgloeiend, omgeven door rotsen en spiegelend in de zee, gaf me de moed mijn uiteindelijke doel, de Noordpool, niet te vergeten. De middernachtszon duurde hier 77 nachten, de lange nacht 66 dagen. Ik kreeg de indruk dat het getal 11 (7 keer 11, 6 keer 11) iets te maken had met de nacht, de dag, de tijd, het licht. Op 11 augustus van het jaar 1999 was er een totale zonsverduistering en op 12 januari 2000, (maar één dag en 5 maanden later na mijn vertrek uit Makanza) zou de maan achter de horizon verdwijnen. De getallen 11 en 12 waren mijn noodlotsgetallen. Alsof ik me aan het licht wilde onttrekken, de tijd vergeten. Ik nam me voor in maanduisternis het ijs tegemoet te treden. Ijs dat ik nog nooit had gezien of gevoeld.

Het begon te sneeuwen. Met welk van de 200 woorden zouden de Samen dit koude, vochtige onbenoembare beschrijven? Ik liet de sneeuw op mijn handpalmen dwarrelen. Het smolt al voordat ik het echt kon waarnemen.

Tussen Duitse, Amerikaanse en Taiwanese toeristen keek ik op 12 oktober 1999 van de noordelijkste top van Europa uit over de zee in de richting van Spitsbergen. Vorst Albert de Eerste van Monaco schreef in 1913 een boek over zijn 4 Spitsbergen-expedities. Hij bezocht de Baai "Liefde", keek naar de bergen die als zwarte tanden uitgroeiden boven de gletsjer "Hoop". "Hoop" omhulde met zijn leren huid het ijs volgens Albert de Eerste. Het ijs was daardoor hulpeloos. Het had bescherming nodig. "Hoop", waarom? Waren het de indringers uit het Westen die met woorden als "Liefde" en "Hoop" de tijdens de reis optredende ontberingen wilden beheersen door middel van de macht van deze woorden? Of was het de natuur zelf die het innerlijk niet wilde prijsgeven?

Albert de Eerste keek zoals ik over deze Noordelijke Zee. Deze donkerheid met witte klodders, ernaar en er overheen. Ik, naar iets wat nog ver was, hij naar het eiland "Amsterdam".

MUZIEK

Het was nog ver, ik werd onrustig, terug via Helsinki naar Göteborg. Daar aangekomen kocht ik in een pakhuis een stormkooktoestel, merk "Trangia" Zweeds, op spiritus brandend. Benzine kooktoestellen zijn namelijk storingsgevoeliger en bij gasvullingen valt bij toenemende kou vaak de druk weg.

Ik nam de veerboot naar Kopenhagen en na meerdere bezoeken aan verschillende reisbureau's daar was het me duidelijk. Met het schip naar Groenland duurde te lang, ik moest vliegen.

GELUID TOETSENBORD COMPUTER

Receive home: (normale stem)

Filename: Rubber

Date: 27-9-2030

Textfile: Afrika is on the Northpole by Eboko

Date: 18-6-2030

Continue: page 16

Eboko:

Vierde inkerving, het groene land (4-11-1999 tot 12-1-2000)

Op donderdag 4 november 1999, 10 uur plaatselijke tijd, vertrok ik met Greenland-air, vluchtnummer GL 781. De Boeing 757 landde met een tijdsverschil van 4 uur tussen Denemarken en Groenland, om 10.50 uur plaatselijke tijd in "Kangerlussuag". Nu was ik eindelijk in "Kaalallit Nunaat" ("het groene land"). Deze blauwe zee, deze groene kust, het witte binnenland. Kleurenpalet genaamd Groenland. Misschien kwam het aan deze naam omdat alle inwoners alleen aan de kust, die groen was, woonden en alleen daar konden overleven.

Tegelijkertijd had ik een associatie met voorjaar, het groene oerwoud, het groene, immer bloeiende land dat mij verwachtte.

Hier vandaan wilde ik mijn uiteindelijk doel bereiken: te voet naar de Noordpool. Dit land, 2.175.600 kwadraat kilometer groot, 2670 kilometer van noord tot zuid en 1.050 kilometer van oost naar west, het grootste eiland van de wereld, werd mijn voorlopige thuisbasis. Van hieruit moest ik alle activiteiten coördineren. De totale kustlengte is 39.360 kilometer, een afstand gelijk aan de omvang van de equator. De noordelijkste punt van Groenland is minder dan 800 kilometer van de geografische Noordpool verwijderd. Ik wilde natuurlijk naar "Qaanaaq" (Thule) de meest noordelijke plaats op de wereld. Maar ten eerste waren alle vluchten daarheen volgeboekt, en ten tweede, ik was als zwarte die ook nog wil blijven, opgemerkt. (Ik moest denken aan de Afrikaanse schrijver Tété Kpomassie die in zijn boek "Een Afrikaan op Groenland" dit fenomeen uitvoerig beschreef) .

Ten derde had ik vooraf bij de Deense Ambassade in Kopenhagen speciale vergunningen moeten aanvragen, omdat Thule in een verboden militair gebied ligt en omdat ik langer dan drie maanden in Groenland wilde blijven.

Op de een of andere manier onderduiken, ik zou mensen moeten leren kennen die me verder zouden kunnen helpen. Daarom bleef ik de eerste paar dagen in "Kangerlussuaq", een voormalige Amerikaanse basis die vanuit hier tijdens de koude oorlog met een van de zogenaamde vier grote oren, een waarschuwingssysteem, het Oosten bespioneerde. Wat hoorden ze?

MUZIEK (INUITS)

Maar goed, om mijn verhaal kort te houden, bij mijn bezoek aan het Meteorologisch Instituut leerde ik een Inuit-visser kennen. "Inuits" betekent "mensen" en er leven rond de 25.000 mensen in Groenland. De ook gebruikte benaming "eskimo's" is onjuist, Dit betekent in de taal van de Algoquin Indianen namelijk "rauwe vleeseter" of "sneeuwschoenknoper" en is een belediging. Deze latere vriend, Luke Kidlapik genaamd, moet aan me gemerkt hebben dat iets me bedrukte. Hij sprak me daarover aan na een videofilm-voorstelling die het fenomeen "Poollicht" in de atmosfeer uitlegde. "Nunatsinniinnikuuit"? Bent u al eens eerder in Groenland geweest? Al kort daarna nam Luke me zonder een vraag te stellen mee en toevallig, naar "Quertarsuaq". In het Deens "Godhavn", de goede haven of toch Gods Haven op het eiland "Disko" dat me al alleen vanwege de naam magnetisch aantrok.

Twee grote walvisbotten markeerden de ingang van de haven en zo betrad ik vaste grond en voelde me gelijk thuis vanwege de verlokkelijke, weelderige plantengroei en het verhoudingsgewijs milde klimaat. Op dit eiland groeiden bijna de helft van alle in Groenland voorkomende plantensoorten.

Ik wilde voorlopig op Disko blijven om me goed te kunnen aanpassen. Sinds augustus had ik al niet meer echt met iemand gepraat. Nu was de tijd gekomen mezelf tijd te gunnen om mijn geschiedenis met iemand te delen en daarom vertelde ik Luke mijn verhaal.

Over Makanza en wat me hierheen had gedreven. Over de angst dat ik door Groenland zou worden uitgewezen omdat ik niet de juiste papieren had. Over de drang nog verder door te dringen in het Noorden en over mijn onvermogen me in dit schrale

landschap staande te houden.. Hij luisterde. Na een lange pauze, hij keek uit over de Diskobocht, naar de zwarte vogels die met hun schreeuwen de stilte doorsneden, en zei toen ernstig:

“Jouw verhaal is niet van jou maar van je voorvaderen. Zij hebben je geroepen en je volgt slechts hun weg. Ga gewoon verder. De sneeuw zal alles dat achter je ligt verloren laten gaan. Het ijs zal je dragen, de vogels zullen je begeleiden. Zij kennen je vaderland, zij trekken ieder jaar naar Afrika en keren weer terug, zoals ook jij bent teruggekeerd. Vanaf nu telt alleen morgen. In onze liederen bezingen we steeds weer onze roeping. De vogels roepen je.”

MUZIEK (INUITS)

Ik moest aan de kou wennen, haar accepteren. Inuits zijn daar aan gewend. Ze bezitten een lager basis-metabolisme, een andere stofwisseling waardoor ze bij grote kou niet gedwongen zijn om, zoals wij, constant in een slaapzak te moeten verblijven, maar ze ook nog dagelijkse bezigheden kunnen uitvoeren. Het ging om de balans tussen de warmteproductie van het eigen lichaam en het warmteverlies aan de omgeving. Om de kou te trotseren moet men voedsel opnemen.

Ik moest leren om voedsel op te hopen, om te kunnen overwinteren. Luchtgaten in het ijs te snijden om op die manier de zeehond te kunnen harpoeneren.

Ik moest mijn kleding kunnen naaien van zeehonden- of kariboehuid. Hoe langer de bontharen, hoe meer lucht tussen de haren, des te groter de isolatie en des te kleiner het geleidingsvermogen waardoor minder kou mijn huid zou bereiken. Zo zal de zeehond in mijn tweede huid verder leven, zo zullen de vaardigheden van dit dier ook op mij worden overgedragen. De zeehond voelt zich pas bij min 35 graden luchttemperatuur ongemakkelijk en ik wilde niet bevriezen.

Ik moest leren om de hoge, smalle geregen laarzen van de Inuits te kunnen maken, het harde leer kauwen tot het zacht werd, het in zo'n vorm buigen dat het een aangepaste loop door de diepe sneeuw garandeert. Ik wilde de Noordpool met respect betreden.

Ik moest leren om een iglo te bouwen. De zware blokken uit het oneindige ijs te snijden. De doorzichtige bouw te stapelen.

Ik moest, ik werd gedreven door een innerlijk drang die me niet meer losliet. Nu had ook ik werkelijk iets, ook ik kon leven, beleven en dat kon niemand me afpakken.

Want ik wilde in het weidse ijs overleven. Tijdens de grote, lange nachten in de iglo blijven zonder door eenzaamheid in een verstarrende lethargie gek te worden, of zelfs in een langere slaap te verzinken. Ik wilde de blokken die mijn ijsdom tot een geheel samensmolten op de rug liggend bewonderen en daarbij in mezelf verdwalen. Wachten op de zon die ooit weer opkomt. Traagheid toelaten, dat was mijn werk. En de tijd van de tweede duisternis was gekomen. Het was de twaalfde januari 2000. Geen maan.

MUZIEK
ZENDERGELUIDEN

Send home:

Send home: Re-landed. Control-flight (30-9-27, daylight)
Number 14 and number 4 report to home, no further incidents. Transpolar airroutes all clear. Report to home in two days.

Receive home:

Receive home: Understood.

ZENDERGELUIDEN
GELUID TOETSENBORD COMPUTER

Receive home: (normale stem)

Filename: Rubber

Date: 27-9-2030

Textfile: Afrika is on the Northpole by Eboko

Date: 18-6-2030

Continue: page 20

Eboko:

Vijfde inkerving, Pingo's en Herbert Ö (12 -1-2000 tot 11-4-2029)

Het zou dus nog eens hetzelfde aantal jaren van mijn leven in Zaïre duren, namelijk 29, voordat ik alle Inuit-vaardigheden die ik heb genoemd en nog vele ongenoemde, me had eigen gemaakt. Ik leefde allang niet meer op het eiland Disko. Het werd daar te onrustig, teveel toeristen in de zomer en ook in de winter kwamen de anorakSPORTERS in drommen om met sneeuwscooters over het eiland te razen.

Al kort na mijn aankomst in november 1999 was ik met Luke neergestreken in een kleine hut net buiten "Quetertarsuaq". Ieder jaar, laat in de herfst, bouwden we hoger op de kust en ieder jaar op een andere plek, een iglo. Van daaruit bezochten we met onze kajak onze visgronden of we drongen met onze hondensleeën door in het binnenland om vleesvoorraden voor de lange wintermaanden aan te leggen.

We jaagden ook op verschillende soorten walvissen. Zij verraadden zich door hun waterfonteinen. Ondertussen had ik ook via tussenkomst van Luke mijn verblijf wettelijk geregeld en ik zou hier nog vele jaren hebben kunnen doorbrengen. Maar ik hield me aan mijn magische getal, 11 en dus werd het na 11 jaar tijd om verder te trekken. Eindelijk naar het Noorden, naar Thule Airbase en vervolgens 200 kilometer noordelijker naar Qaanaaq. Ergens in de zomer van 2011, zonder enige aanleiding, dacht ik op een dag aan mijn duitstalig certificaat van de Noordkaap en hoorde tegelijkertijd van een plaatsje, hoog in de Arctica met een Duits klinkende naam, namelijk "Herbert Ö"

De naam fascineerde me. Wie was Herbert en waarom wilde men zijn achternaam niet noemen terwijl juist voor zoveel plaatsen de namen van bijvoorbeeld ontdekkingsreizigers waren gebruikt? Was dit een geheim, dat overeenkomsten had met het mijne? "Herbert Ö", het eiland Herbert, Ö is in het Deens namelijk "eiland", dat bovendien in het Inuktitut wederom "Quetertarsuaq" heette, (namelijk het grote

eiland) en dan nog een groot eiland aan het grootste eiland Groenland, dit samen- vallen van verscheidene “toevalligheden” kon ik niet aan me voor bij laten gaan. “Quetertarsuaq 2” werd vanuit Qaanaaq bevoorrad met levensmiddelen en met een van de bevoorradingsschepen liet ik me overvaren.

Daar in de laatste 20 jaar de bevolking van 20 naar 4 was teruggelopen kon ik in een van de verlaten huizen wonen. Luke, die me bij mijn verhuizing hielp, assisteerde me met het contact maken met de enige, daar wonende Inuit-familie van Joseph Pudloo, een robben,- walvissen- en vogeljager.

Met de twee kinderen, die vaak tot diep in de nacht buiten het ouderlijk huis speelden, werd ik snel vrienden. Ze spraken gebroken engels maar het beviel me het beste om ze in hun eigen taal te horen praten. De bijzondere “R” die diep uit de mondholte kwam of de lange “Oooooo” klank, de verschillende glottale klikken. De Inuit-liederen en ook de Alfabet-liedjes waarmee ze het lezen en het leven leerden. Het zingen speelt absoluut een grote rol en daarom was het niet vreemd dat ik ook een melodie van de Libindza aan de twee kinderen moest laten horen. Om zo over mijn land te vertellen.

MUZIEK (LIBINDZA) KLANKEN BIJ VERHAAL

In Groenland is klank iets heel bijzonders. Het is het ijs dat brutaal, splinterend, vaak knallend met ongehoorde kracht openbreekt. Een geweldig, dreigend klinkend natu- urverschijnsel waarvan de echo pas na lange tijd aanrolde om het grote eiland in zich op te nemen. Mijn zintuigen werden geprikkeld, mijn reuk ook. Ik kon dit ijs namelijk ruiken, dit droge frisse. Het was vaak zeer oude lucht, in het ijs ingesloten en ein- delijk uit de vries handen van het ijs vrijgelaten. Een geur van gewonnen vrijheid, zoals de mijne.

Als ik Joseph begeleidde bij zijn verre jachtreizen op de dichtgevroren Smith Sound zee arm tussen Groenland en het Canadese Ellesmere Island, dan kon ik de ijsnissen horen. Ze ontstonden door kieren in het ijs. Ieder klein geluid werd door de ijswanden teruggekaatst, zodat het nooit helemaal stil was. Druppelend smeltwater, het kreunen en steunen van voortdurend bewegend ijs, een geheimzinnige, koude, wat sinistere sfeer.

Deze woedend klinkende ijs- en valwinden die van de ijsskap, (85% van Groenland's oppervlakte) met ongehoorde snelheid naar beneden raasden als de lucht boven dit ijsdek door de zon werd verwarmd. De geluiden van de sneeuwwhoenders, de vogels, het robbengehuil. Van Joseph leerde ik dat deze, vluchtig waargenomen, schrale ijs- woestijn vol leven was. Ik leed als Joseph op jacht ging en dieren neerschoot. Toch was dat de enige mogelijkheid om te overleven, te overwinteren. Levens voor leven en dus probeerde ik op zijn minst te voorkomen dat Joseph als tijdsverdijs op de ra- ven schoot, mijn zwarte broeders.

Voor de allereerste keer bezocht ik de magnetische, geografische Noordpool waar- van ik daarvoor het bestaan niet kende. 78 graden, 30 minuten noord, 69 graden west, in de buurt van Etah bij de Dodge gletscher. Het is de noordelijke eind-as van

het geo-magnetische veld dat de aarde omgeeft en net als de magnetosfeer tot in de ruimte rijkt.

Ik kon met het in mijn horloge ingebouwde GPS, (Global Positioning System) exact de magnetische geografische Noordpool plaatsen. GPS is een systeem dat signalen ontvangt via verschillende satellieten en daardoor onontbeerlijk is om een juiste plaatsbepaling te maken. Het gewone kompas was hier trouwens onbruikbaar omdat de naald op de magnetische Noordpool gefixeerd bleef.

Tijdens een andere jachtreis zag ik voor het eerst meerdere "Pingo's". Dit zijn, in gebieden waar het langdurig vriest, heuvels die door het uitdijen van het aanwezige ondergrondse bevroren water, ontstaan en soms wel 60 meter hoog kunnen worden. Het water dat de ijskern vormt bestaat meestal uit smeltwater dat niet kan wegstromen omdat de grond weer bevroren is. Door de te geringe verdamping bevriest de natte grond en treedt heuvelvorming op. Ik was onder de indruk en kreeg een idee.

MUZIEK
GELUID TOETSENBORD COMPUTER

Receive home: (normale stem)

Filename: Rubber

Date: 27-9-2030

Textfile: Afrika ligt op de Noordpool door Eboko

Date: 19-6 tot 21-6-2030

Continue: page 23

Eboko:

Zesde inkerving: Vertrek en reis. (12-8-2029 tot 21-6-2030)

Ik was nu 4 maanden bij Joseph en zijn familie. Ik wilde op precies dezelfde dag waarop ik mijn reis in Zaïre was begonnen (12-8) aan de laatste etappe van mijn reis beginnen omdat die me veel geluk had gebracht.

Vanuit "Quetertarsuaq 2" moest ik ongeveer 1.100 kilometer te voet gaan om de geografische noordpool te bereiken. Eerst wilde ik via het binnenland van Groenland, het Knud Rasmussen- en het Pearygebied, heensteken naar de noordelijkste punt om aansluitend de route over de Noordelijke Zee te volgen. Maar ik moest deze plannen opgeven omdat de tocht via het binnenland te moeilijk, te zwaar leek. Daarom moest ik proberen via een zeeëngte, de "Nares Strait", voorbij Kaap Alexander, door het "Kane Basin", de "Kennedy Street" en het "Robeson Channel" over een dichtgevroren ijsdek te komen om de "open" Poolzee te kunnen bereiken.

Behalve mijn normale uitrusting en voldoende proviand (gedroogd en ingevroren eten) nam ik een tent mee en een witte kajak waarin ik mijn spullen pakte. Deze zou ik als een slee achter me aan trekken. Ik legde mijn mascottes uit Zaïre, die me geluk moesten brengen erbij. De bundel rubberliaan-twijgen, de drie kleine stukjes gedroogd rubber en mijn groene afrikaanse met gouddraad bestikte muts.

Ik hoopte de eerste 200 kilometer langs de kust, voor de wind beschermd, "polyniën" of "leads" te vinden. Dit zijn open waterplekken tussen het pakij. Daar kon ik met de kajak varen en verse vis vangen.

Mijn reisplan was als volgt:

15 kilometer te voet per dag wat bij 1.100 kilometer in de zomertijd minimaal 8 weken zou gaan duren. Ik moest op zijn laatst eind oktober in de buurt van de geografische Noordpool zijn. Ik wist natuurlijk dat het ijs in de zomertijd smolt en de dan vallende sneeuw moeilijk begaanbaar zou zijn. Enerzijds was het dan zwaarder om de kajak te laten glijden en om over het ijs te lopen. Aan de andere kant, ik mocht in geen geval terechtkomen in de midden november beginnende lange nachten die dan 3 tot 4 maanden zouden aanhouden. De paar batterij gevoede apparaten die ik had, een zaklamp, een klein lasermes en ook mijn GPS-horloge konden me wel helpen maar het zou niet goed voor me zijn om in de duisternis te moeten overleven. Want overleven wilde ik alhoewel het me nog niet helemaal duidelijk was wat ik zou doen na het bereiken van de Noordpool. Mijn noodlot zou dan bezegeld zijn, mijn doel bereikt.

De eerste 300 kilometer gingen tegen verwachting in voorspoedig. Ik vond vele polyniën en "leads" en ook de wind was zwak. 's Avonds zat ik in natuurlijk daglicht in mijn tent. Deze had ik tegen de kajak, die als windscherm diende, opgezet en met ijsblokken verankerd.

Op mijn kooktoestel smolt ik ijs om drinkwater te krijgen en ook om de vis in te koken. Het zal duidelijk zijn dat het oppervlak van ijs bestaat uit zoetwater. Daar bij een zoutgehalte van 34 a 34,5 % van het zeeoppervlak, het water in de herfst afkoelt en dan aan het ijsoppervlak ijskristallen ontstaan die zoutloos zijn.

Ik moest alleen oppassen dat mijn zweeds kooktoestel niet omviel in de tent want bij zo'n ongeluk bij min 20 zou alle vloeistof onmiddellijk bevroren en ook kleding niet meer gedroogd kunnen worden. Dus nam ik alleen het hoognodige mee in de tent en hield scherp in de gaten of de luchtopeningen niet door sneeuwophopingen verstopt raakten.

Mijn adem zou tijdens het slapen rijp in de gesloten tent veroorzaken en zo zou de binnenkant van de tent te vochtig worden.

Ongeveer 3 weken na mijn vertrek, ik had het vasteland, de Meyer Bjerg van Groenland en Ellesmere Island, achter me gelaten, verslechterde de situatie zich plotseling.

De wind trok tot grote sterkte aan, de temperatuur daalde naar minus 45 graden en de sneeuw begon onophoudelijk te vallen.

Ik zag vaak niets meer door mijn sneeuwbril. Deze was constant beslagen, mijn oogleden vrozen vast en mijn ledematen werden zwaarder en zwaarder, als verlamd door de aanhoudende strijd met wind en kou.

Eboko, nijlpaard, je móet je naam eer aan doen, je móet door ijs geworden water trekken, je kán het, je hébt genoeg kracht, je móet verder, je móet de Noordpool vinden, geen zwarte vogel zal je nu begeleiden. Over een onophoudelijke vlakte van door de wind opgehoopte richels, een wasbord-achtig reliëf, "Sastrugi", sleepte ik de kajak en het leek me dat deze eindeloze wereld nooit mijn einde, de Noordpool, zou tegenkomen. In mijn onmetelijke uitputting hoorde ik de Inuit kinderen verbuigingen doen:

Pak-ijs, bord-ijs, losse-ijs-schotsen-ijs in de buurt van pak-ijs.

Pak-ijs, pannenkoeken-ijs, bord-ijs van ijs-brij of ijs-schijfjes, bij wind doorsnee 2 tot 5 millimeter, verdikte rand.

Pak-ijs, nieuw-ijs, moeilijk-van-water-te-onderscheiden-ijs, wordt platen-ijs, het lei-ijs.

Pak-ijs, bord-ijs, losse-ijs-schotsen-ijs in de buurt van pak-ijs.

Spat-ijs, een ijs-stukken-mengsel-ijs, doorsnee 2,5 millimeter. Het vriespunt ligt bij minus 1,91 graden.

200 Woorden voor ijs, ik had ze begrepen.

Door de sterke windkracht kon ik maar ternauwernood de tent opbouwen en ik was vreselijk bang dat de wind de tent uit mijn handen zou rukken. Daarom maakte ik de lijnen eerst vast aan de kajak om ze, nadat ik eerst ijsbrokken op het tentdoek had gelegd, pas later in het ijs te bevestigen waarna ik de tent pas durfde op te zetten.

Bij iedere pauze, en de pauzes werden langer, mijn schreden korter, mijn ademhaling harder, keek ik op mijn GPS, 86ste breedtegraad, 87ste, 88ste. De lengte graden dansten, er waren er zoveel. Waren deze rekenkundige maatstaven toch bedoelt als hulpmiddel, dus visionaire hoekpunten, die de mens nodig had om zich te kunnen oriënteren?

Verder te komen? Verder naar een plek die hij nooit zou bereiken? Maar ik wilde het bereiken!

Deze reusachtige ijsvlakte die zich als een huid over de Poolzee stulpte, een water-massa zo groot als Europa, 10 miljoen kwadraat kilometer, een massa die 150 meter per dag verschoof. Dit trage ijs dat met hulp van verschillende energievelden langzaam over de aardbol króóp, ze wilde me misleiden, in andere velden laten trekken, weer wég van de Noordpool. Alsof de 4 polen met elkaar hadden afgesproken de indringer te weren. Als eerste waarschuwing gold de magnetische, geografische pool, die had ik niet mogen overschrijden. Dan de magnetische pool die me steeds verder naar het westen trok om me uit de buurt van de geografische pool te houden. In dit spanningsveld gleed ik op mijn ski's niet meer als een vogel in de wind.

MUZIEK

Op 27 oktober 2029 stond ik in een pakijs-veld op de 89ste breedtegraad, dus niet ver van de geografische Noordpool. Ik was volledig uitgeput, had allang geen vlees meer gegeten en me alleen nog maar gevoed met het gedroogde eten. Dit pakijs-veld was mijn redding. Ik kon schuilen voor de wind en ook wilde ik een iglo bouwen die tussen het pakijs niet als zodanig zou opvallen. Ik had namelijk met mijn verreijker gezien dat al sinds enige tijd vliegtuigen op de Noordpool landden. Sensatieterisme met bij aankomst Champagne-buffet. Ze mochten me niet vinden en al helemaal deze fake-avonturiers niet. Zij hadden geen idee van wat ik allemaal had meegemaakt.

In gestage regelmaat zag ik ook vliegtuigen van de Noordliga over de Noordpool vliegen. De Noordpool was volwassen geworden, zijn politiek, strategische ligging verbond machtige steunpunten met elkaar. Dat moest worden beschermd. Met mijn laatste krachten sneed ik met mijn lasermes ijsplaten uit het ijs en begon met de bouw van de iglo. Tussen de aan elkaar vast vriezende lagen bevestigde ik mijn twijgen van de rubberliaan, symbolisch. Bovendien kon ik met het mes ook een gat in de drie meter dikke ijslaag branden, waaruit ik eindelijk weer kon vissen. Voor de duisternis zou intreden had ik nog maar weinig tijd en die moest ik gebruiken. De tijd vloog door mijn vingers en de traagheid zou komen. Afrika lág nu op de Noordpool.

MUZIEK

Nr. 15:

Filename: private

Autorisation: no registration

Date: 11.2042

Textfile: "Afrika is on the Northpole" by number 15

Sinds het zenden van de file "Rubber" aan "Home" waren 12 jaar voorbij gegaan. Ik, nummer 15, had in verband met mijn leeftijd een baan op de grond gekregen dat was toevallig de basis "Home" die de Noordliga samen met de NPS, de Noord Pool Service, een radiostation, bemanden. Mijn opdracht was om oude files met onduidelijkheden opnieuw te redigeren en zo kwam ik ook de oude file "Rubber" tegen. Dezelfde die ik toentertijd rechtstreeks naar home had gestuurd.

Bij het doorlezen van de file viel me op dat Eboko na het invallen van de grote winterduisternis zijn dagboek niet had afgesloten. De laatste notities waren geschreven op 21 juni 2030. Dat was ongeveer 3 maanden vóórdát wij de iglo ontdekten. Hij moet daarna zijn omgekomen. De aantekeningen zelf liepen tot november 2029 en al in maart 2030 was de winter voorbij. Er zaten dus 3 maanden tot zijn vertrek van de iglo, zoals gezegd waarschijnlijk omstreeks 21 juni 2030, waarin Eboko zich ergens mee bezig heeft moeten houden. Was hij toen naar de geografische noordpool gelopen? Waarom had hij dan niet verder in zijn dagboek geschreven? Wilde hij met het mooie prozaïsche " Afrika ligt op de Noordpool" zijn dagboek afsluiten? Maar dan was het toch eigenaardig dat hij niet vertelde hoe hij de Noordpool had bereikt en wat bij deze laatste stappen naar zijn uiteindelijke doel zijn ervaringen waren. Het kon toch niet te moeilijk zijn geweest om daarna terug te lopen naar de iglo. Bovendien had hij dan met een van de vliegtuigen mee terug naar Groenland kunnen vliegen. Dit idee verwierp ik echter daar Eboko volgens mij na zijn geweldige krachtsinspanning nooit de keuze zou hebben gemaakt voor zo'n einde.

Naar mijn mening leek het plausibeler dat het af en aan vliegen van toestellen op de geografische Noordpool hem ging tegen staan. Misschien had hij daardoor een ander doel voor ogen gekregen, een waaraan hij zich niet meer kon onttrekken. Na het lezen van zijn file lieten Eboko en zijn verhaal me niet meer los. Een pool had hij nog niet ontdekt, de ontoegankelijkheidspool. Ja, die had hij willen bereiken om hem voor hem toegankelijk te maken. Eboko was een echte ontdekkingsreiziger. Hij wilde

meer dan dat tot nu toe had aangetroffen. Vaste vormen van vergankelijke materialen, las ik, dan had hij iets.

Ontoegankelijk toegankelijk maken en dan alleen voor hem. Iets willen bereiken wat nooit te bereiken viel, tegen alle aardse wetten in, de rotatie van de aarde liet dit niet toe. Hij moest ontsnappen aan de regels van de aarde wilde hij dit doel raken.

's Avonds ging ik naar de basis "home" terug, zette me achter de computer en opende de file "Rubber" die ik wilde afsluiten en nu kon afsluiten.

MUZIEK
GELUID TOETSENBORD COMPUTER

Filename: Rubber

Date: 27-09-2030, same

Textfile: Afrika ligt op de Noordpool by Eboko

Date: 21-6 till 11-08-2030

Continue: page 27

Zevende inkerving, de ontoegankelijkheidspool, (11-08-2030)

Ik wilde naar de ontoegankelijkheidspool en wist waar deze moest zijn. Vanuit Groenland achter de geografische pool (dus niet 90 graden noord) maar op 84 graden, 3 minuten noord en 174 graden, 51 minuten west, richting Beeringzee. De iglo die 6 maanden mijn huis was geweest liet ik achter alsook al mijn spullen, zelfs mijn talismannen uit Zaïre. Ik wist dat als ik de ontoegankelijkheidspool had bereikt ik nimmer zou terugkeren. Waarom teruggaan? Ik zou dan in een wereld zijn waar objecten overbodig zouden zijn. Dus nam ik alleen mijn kajak mee, wat eten, mijn GPS, mijn lasermes, mijn tent en een extra thermodeken.

Toen ik in de vroege ochtend de geografische noordpool bereikte, bleef ik even stilstaan, en trok toen verder. Later, ik was de tijd kwijt, het zijn waarschijnlijk weken geweest, kwam ik in een verschrikkelijke storm terecht. Het daglicht dat nooit helemaal oploste, dit felle wit, brandde in mijn ogen. Mijn bril was verdwenen, mijn ogen onbeschermd. Ik kon de horizon niet meer zien, hemel en aarde versmolten tot één witte muur, "white out". In deze storm was ik niet meer in staat de tent op te zetten en ook de kajak kon ik niet meer trekken. Daarom liet ik beide achter in een ijspleet waar ze niet ontdekt zouden worden. Ik wist dat ik nog maar weinig uren over had.

Omhuld door dit witte niets ging ik verder. Vermoeid keek ik op mijn GPS. Wat? 84 graden en 3 minuten noord?, 174 graden en 51 minuten west? De ontoegankelijkheidspool? Ik stond op de ontoegankelijkheidspool! een niets, dat kon toch niet waar zijn!?

Tranen die direct bevroren sprongen uit mijn ogen, mijn mond was als leer. Plotseling voelde ik mijn hele reis op me drukken. Alle zware inspanningen van de laatste maanden, mijn familie in Zaïre die ik nooit meer zou zien. Jermi, Luke, Josph en alle anderen die me hadden geholpen om mijn doel te vinden. Was dit het nu geweest? Zou mijn droom nu in het eeuwige ijs wegsmelten? Dat kon toch niet waar zijn.

Toen zag ik het, een beetje verder naar rechts, uit de wazige nevel te voorschijn komen! Mijn pad! Mijn graad die alle lengte- en breedtegraden met elkaar verbond! Mijn pool die ik in mij voelde en die me nooit meer los zou laten!

Een ijsbreker had een lange waterstraat opengereten die weer was dichtgevroren en daar, in het midden, lag een zwarte vogel, de raaf. Hij moest met de ijsbreker meegkomen en daarop bevroren zijn. Er was geen andere verklaring voor. Dit was mijn teken, de raaf had hier op mij gewacht. Zijn einde, het was het einde van mijn reis. Ik hoefde nu op de plek waar de raaf lag alleen het ijs te openen. Door het gat de adem laten ontsnappen die al, wie weet hoe lang, was verstikt.

Hier was het punt dat ik wilde bereiken en dat nu voor me lag. Met mijn laatste krachten sneed ik de nog niet te dikke ijslaag open met mijn lasermes en zag de zwarte zee. Dit zwart op witte grond, dat ontsprong en zich uitstortte. Steeds weer nieuwe, sprankelende ijsbloemen en kristallen ontstonden aan de scherpe rand. Ik nam de vogel in mijn hand. De toegang was open.

Michael Fahres
vertaling: Thea Welling